

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/947/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714212784
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6714212784.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a sudcov JUDr. Danice Kočíčkovej a JUDr. Amy Odalošovej v právnej veci navrhovateľky: N. E., rod. K., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom D. C. XXX, XXX XX M. H., štátna občianka SR, proti odporcovi: A. E., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom D. C. XXX, XXX XX M. H., štátny občan SR, o návrhu na určenie výživného na manželku, na odvolanie odporcu zo dňa 18. 08. 2015 proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 10C/133/2014-84 zo dňa 13. 07. 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje v znení:

Odporca je povinný prispievať na výživu navrhovateľky počnúc dňom 02. 09. 2014 do 31. 12. 2014 sumou 378,33 €.

Suma priznaného výživného sa povoľuje odporcovi splatiť v pravidelných mesačných splátkach po 30 €, pričom prvá splátka bude splatná v kalendárnom mesiaci doručenia rozsudku odporcovi.

V prípade, ak odporca nezaplatí čo i len jednu splátku riadne a včas, stane sa splatným celý dlh.

V prevyšujúcej časti súd návrh zamietá.

Súd navrhovateľke právo na náhradu trov konania nepriznáva.

Odporca je povinný zaplatiť na účet Okresného súdu Zvolen súdny poplatok v sume 16,50 € v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zaviazal odporcu prispievať na výživu navrhovateľky počnúc dňom 02. 09. 2014 do 31. 12. 2014 mesačne sumou za mesiac september 2014 48,33 €, za mesiac október 2014 50 €, za mesiac november 2014 140 € a za mesiac december 2014 140 €, a to tak, že výživné splatné na mesiac dopredu je odporca povinný poukazovať k rukám navrhovateľky vždy do 25-teho dňa mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje.

Zameškané výživné za obdobie od 02. 09. 2014 do 31. 12. 2014 vo výške 378,33 € bolo povolené odporcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach po 30 € s tým, že prvá splátka bude splatná k poslednému dňu kalendárneho mesiaca, v ktorom nadobudne právoplatnosť tento rozsudok a ďalšie splátky budú splatné vždy k poslednému dňu príslušného kalendárneho mesiaca.

V prípade, ak odporca nezaplatí čo i len jednu splátku riadne a včas, stane sa splatným celý dlh.

V prevyšujúcej časti bol návrh zamietnutý.

Navrhovateľke právo na náhradu trov priznané nebolo a odporca bol zaviazaný zaplatiť na účet Okresného súdu Zvolen súdny poplatok v sume 16,50 € v lehote do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

V dôvodoch rozhodnutia súd, okrem iného, uviedol: „že účastníci konania v čase podania návrhu boli manželmi s tým, že ich manželstvo bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 12P 31/2014-76 zo dňa 9.1.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.1.2015, na základe čoho týmto dňom vyživovacia povinnosť účastníkov ako manželov zanikla. Taktiež mal súd preukázané, že účastníci v rozhodnom čase nežili v spoločnej domácnosti a v zásade spoločne nehospodárili. V rámci prípravy pojednávania si súd obstaral potrebné podklady pre vyslovenie záveru ohľadne životnej úrovne oboch manželov, t.j. ich osobných, príjmových a ďalších majetkových pomerov, výdavkov a iných skutočností potrebných pre posúdenie zákonných kritérií. Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že navrhovateľka od času odkedy si uplatnila nárok na manželské výživné poberala len sociálnu dávku - peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie mesačne vo výške 18,39 € a tento jej príjem bol zvýšený len peňažným príspevkom od jej priateľa v mesiacoch september až december 2014 vo výške 200 € mesačne. Taktiež z výsluchu navrhovateľky súd zistil, že v mesiaci január 2015 jej ešte navyše jej priateľ uhradil aj celé náklady za bývanie, teda sumu 200 €. Pokiaľ ide o odporcu, tam mal súd preukázané z potvrdenia jeho zamestnávateľa o príjme, že jeho čistá mzda po odpočítaní zrážok z titulu výkonov rozhodnutia (exekúcie) predstavovala v mesiaci september 2014 sumu 266,55 € (čistá mzda 462,91 € , - výkon rozhodnutia 196,36 €), v mesiaci október 2014 sumu 261,26 € (447,04€ -185,78 €), v mesiaci november 2014 sumu 398,35 € (817,49 -419,14) kedy mu boli vyplatené odmeny za daný rok, v mesiaci december 2014 sumu 421,71 € (513,38 € - 91,67 €) a v mesiaci január 2015 267,31 € (450,85 - 183,54 €), pričom u tohto zamestnávateľa bol vyplácaný aj daňový bonus vo výške 21,41 € mesačne. Súd teda prihliadol k tomu, že z príjmu odporcu je mesačne uhrádzaná suma cca 200 € za úvery, ktoré vznikli za trvania manželstva a boli zobraté pre účely rodiny.

Zo správ Daňového úradu Banská Bystrica, pobočka Zvolen súd zistil, že v roku 2013 mal odporca priemerný mesačný príjem zo živnosti 195,60 € (príjmy zo živnosti -výdavky zo živnosti = 2347,20 € / 12 mesiacov) a v roku 2014 mal priemerný mesačný príjem zo živnosti 378,46 € (príjmy zo živnosti -výdavky zo živnosti = 3406,14 € / 9 mesiacov- keďže v októbri 2014 už odporca podľa vlastného vyjadrenia živnosť reálne neprevádzkoval). Na základe vyššie uvedených skutočností súd dospel k záveru, že životná úroveň odporcu ako manžela navrhovateľky bola v období od podania návrhu do konca roku 2014 vyššia ako jej životná úroveň. Pri posudzovaní životnej úrovne oboch účastníkov súd okrem ich príjmov, výdavkov, rozsahu starostlivosti o spoločné dieťa, prihliadol aj na konkrétnu mieru potrieb danú ich povahou práce, najmä u odporcu výdavkami na dochádzanie do zamestnania, ako i spôsobom života a v neposlednom rade zdravotným stavom účastníkov, predovšetkým na strane navrhovateľky, ktorá má pravidelné výdavky na lieky. Súd následne vychádzajúc zo záveru, že životná úroveň účastníkov ako manželov nie je rovnaká, určoval výšku výživného, ktorou je odporca povinný prispievať navrhovateľke a túto vzhľadom na schopnosti a možnosti povinného ako i na odôvodnené potreby oprávnenej určil v mesiacoch september a október 2014 na sumu 50 € (v mesiaci september pomerná časť od 2.9.2014 vo výške 48,33 €) , keď u odporcu vychádzal z príjmu zo zamestnania vo výške cca 260 € mesačne a z príjmu zo živnosti cca 380 € mesačne t.j. spolu 640 € s tým, že pokiaľ od tejto sumy odčítal všetky čiastky uvádzané odporcom, ktoré mal ako výdavky t.j. 100 € bývanie, 50 € strava, 40 € mobil, cesta do zamestnania 40 €, strava pre maloletého 25 €, nájom za byt 120 €, cestovné pre syna 20 € a vreckové pre syna 35 € zostáva čiastka 210 €. Výšku výživného v mesiacoch november a december určil vo výške 140 €, keďže v týchto mesiacoch príjem odporcu bol v podstate nezmenený a v týchto mesiacoch už odporca nemal výdavok týkajúci sa nájomného za byt, ktorý obýva navrhovateľka so synom vo výške 120 €. Pokiaľ ide o navrhovateľku, tam mal súd z vykonaného dokazovania preukázané, že v rozhodnom období mala len príjem zo sociálnej dávky (príspevok na diétne stravovanie) vo výške cca 20 €, prídavky na maloletého vo výške 25 € a sumu 200 € poskytovanú priateľom navrhovateľky v mesiacoch september až december 2014, resp. 400 € v mesiaci január 2015, pričom z týchto čiastok musela navrhovateľka uhrádzať všetky výdavky tak vo vzťahu k sebe ako i maloletému synovi (bývanie, strava, lieky atď.).Súd pritom stále vychádzal pokiaľ ide o príjem odporcu aj z príjmov, ktoré dosiahol, resp. by mohol dosiahnuť zo živnosti, keďže z doplneného dokazovania po zrušení pôvodného I.stupňového rozsudku mal súd preukázané, že príjmy zo živnosti u odporcu v roku 2014 vzrástli oproti roku 2013 takmer 2-násobne a preto sa súd v žiadnom prípade nemohol stotožniť s obranou odporcu, že zrušil živnosť z dôvodu nedostatku pracovných príležitostí a odporca žiadnym spôsobom nepreukázal, že by k zrušeniu živnosti došlo zo zdravotných dôvodov na jeho strane. Súd preto zrušenie živnosti považoval za účelové a mal zato, že odporca sa bez dôležitého dôvodu vzdal ďalšieho zárobku. Súd v zmysle záverov

odvolacieho súdu doplnil dokazovanie ohľadne vyjadrenia fy OdriStav s.r.o., ktorí uviedli, že na základe osobného stretnutia s navrhovateľkou usúdili, že neprejavila dostatočný záujem o prácu a možnosť zamestnať sa, avšak súd vychádzal z toho, že navrhovateľka bola resp. stále je dočasne PN, a preto pokiaľ by aj mala možnosť sa zamestnať a jej zdravotný stav to nedovoľuje, nemá možnosť zvýšiť si svoje príjmy zo zárobkovej činnosti s tým, že vyjadrenia odporcu ohľadne účelovosti tejto PN navrhovateľky zostali len v rovine tvrdení a súd zastáva názor, že nie je oprávnený v tomto konaní preskúmať zdravotný stav navrhovateľky v tom zmysle, či je trvanie jej PN dôvodné. Súd vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam návrhu navrhovateľky vyhovel čiastočne, pokiaľ ide o sumu, ktorú žiadala navrhovateľka priznať, keď v mesiacoch september a október 2014 zoberal do úvahy fakt, že odporca si čiastočne vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke plnil dobrovoľne uhrádzaním nájomného za byt, v ktorom navrhovateľka žila so synom mesačne v sume 120 € a v mesiaci január 2015 súd nepriznal navrhovateľke výživné vôbec, keďže dospel k záveru, že v tomto mesiaci bola životná úroveň účastníkov približne rovnaká, a preto v prevyšujúcej časti súd návrh zamietol a rovnako súd priznal výživné až od podania návrhu t.j. od 2.9.2014 a nie počnúc dňom 1.9.2014 tak ako to žiadala navrhovateľka, čiže návrh navrhovateľky zamietol aj v prevyšujúcej časti pokiaľ ide o rozhodné obdobie. Vzhľadom k tomu, že celá vyživovacia povinnosť odporcu voči navrhovateľke už ku dňu vyhlásenia rozsudku predstavovala zameškané výživné, toto súd umožnil odporcovi splácať v splátkach pod hrozbou straty výhody splátok po 30 € mesačne, nakoľko súd zastáva názor, že vzhľadom na aktuálnu finančnú situáciu odporcu nie je tento schopný zaplatiť zameškané výživné naraz, resp. vo vyšších splátkach.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 142 ods.2 O.s.p., podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo, v spojení s ustanovením § 151 ods. 1 veta prvá O.s.p., podľa ktorého o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Pomer úspechu, resp. neúspechu v konaní svedčil v prospech navrhovateľky a táto by v zásade mala nárok na čiastočnú náhradu trov konania s tým, že v návrhu žiadala, aby súd zaviazal odporcu nahradiť jej aj trovy konania, ktoré však nijakým spôsobom nešpecifikovala a nevyčíslila, a ani zo súdneho spisu nevyplývalo, že by jej boli nejaké trovy konania vznikli, keďže od platenia súdneho poplatku bola zo zákona oslobodená, a preto súd rozhodol tak, že jej právo na náhradu trov konania nepriznal.

Podľa § 4 ods.2 písm.e) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) od poplatku je oslobodený navrhovateľ v konaní o určenie výživného, ako aj v konaní o jeho zvýšení a v konaní o uznaní alebo vyhlásení vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia o výživnom.

Podľa § 2 ods.2 veta prvá zákona o súdnych poplatkoch, ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporcu, ak nie je tiež od poplatku oslobodený.

Podľa § 7 ods.1 veta prvá zákona o súdnych poplatkoch pri percentuálnej sadzbe je základom poplatku cena predmetu poplatkového úkonu.

Podľa § 7 ods.5 veta prvá zákona o súdnych poplatkoch, ak ide o opakujúce sa plnenie na neurčitý čas, na dobu života alebo na čas dlhší ako 3 roky, za cenu plnenia sa považuje 3-násobok ceny ročného plnenia, ak nie je ustanovené inak.

Podľa prílohy zákona o súdnych poplatkoch-Sadzobník súdnych poplatkov I-poplatky vyberané v Občianskom súdnom konaní, položka 8 písm.a) z návrhu na určenie výživného medzi manželmi, príspevku na výživu rozvedeného manžela, vyživovacej povinnosti medzi ostatnými príbuznými a v návrhu o ich zvýšenie 2% z ceny predmetu, najmenej 16,50 €.

Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam súd zaviazal odporcu zaplatiť na účet Okresného súdu Zvolen súdny poplatok vo výške 16,50 €, keďže v tomto prípade bola vyživovacia povinnosť medzi manželmi časovo ohraničená a teda nešlo o prípad opakujúceho sa plnenia na neurčitý čas, resp. na dobu života, či čas dlhší ako 3 roky“.

Proti rozsudku odvolanie podal odporca. Uviedol, že sa odvoláva proti rozsudku okresného súdu, ktorý opätovne rozhodol v prospech navrhovateľky. Navrhovateľka nie je ani na čiastočnom ani na trvalom invalidnom dôchodku. Jej ochorenie nebráni, aby sa živila prácou. Keďže pracovať nechce, využíva ako výhovorku svoj zdravotný stav. Navrhovateľka už v septembri 2014 žila v spoločnej domácnosti so svojím priateľom, ktorý jej prispieval na výživu. V tej dobe on už mal problémy so živnosťou, tak ju z dôvodov

nerentability zrušil. Nebolo to cielene, ako tvrdí navrhovateľka. On je zamestnaný v NRC G., má príjem 460 € mesačne. V súčasnosti mu zostalo len toto zamestnanie ako zdroj obživy. Mesačne hradí 200 € na exekúciu, ktoré sú vykonávané zrážkami zo mzdy. Sú to spoločné dlžoby a hradí ich iba on.

Navrhovateľka sa k podanému odvolaniu vyjadrila a žiadala rozsudok okresného súdu potvrdiť. Skutočnosti, ktoré odporca uvádza v odvolaní sú zavádzajúce. So svojím priateľom začala žiť v spoločnej domácnosti až koncom decembra 2014. Preukázaný príjem odporcu je v priemere 521 €. Je to dokladované aj na súde. Exekúcia, ktorú spláca, je pravda, že bola pôžička braná počas manželstva, ale bral si ich len pre svoje vlastné účely a nie pre potreby v domácnosti. V období, keď opustil spoločnú domácnosť, bola so synom sama a neprispieval ani na výživu syna. Je bez finančných prostriedkov a nútená je požičiavať si peniaze od známych. Momentálne na výživu syna prispieva sumou 50 €. Je lož, že zneužíva svoj zdravotný stav, aby nemusela pracovať. Pri cukrovke v štádiu, v ktorom ju má ona, ju nezamestná nikto. Potrebuje veľa prestávok a zdravotný stav jej skutočne neumožňuje vykonávať súvislé zamestnanie. Momentálne poberá dávku v hmotnej núdzi v sume 117,40 €, ktoré však pozostáva aj z prídavku na dieťa a príspevku na diétne stravovanie.

Bývalý manžel počas obdobia do rozvodu neprispieval ani na výživu syna.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu určenom § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1 OSP ako vo výroku vecne správny.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 219 ods. 2 OSP).

K podanému odvolaniu a k rozhodnutiu súdu prvého stupňa odvolací súd dodáva.

Z povinnosti manželov „žiť spolu a vzájomne si pomáhať“ vyplýva požiadavka starať sa podľa svojich schopností a možností o uspokojovanie potrieb rodiny, a najmä však z ich vzájomnej vyživovacej povinnosti aj požiadavka, aby za trvania manželstva bola hmotná a kultúrna úroveň oboch manželov zásadne rovnaká. Vzájomná vyživovacia povinnosť manželov nezaniká, pokiaľ manželstvo trvá. Nezaniká ani vtedy, keď manželia nežijú spolu z akýchkoľvek príčin, ani v prípade, ak by tieto príčiny boli na strane odkázaného manžela.

Odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa ako správny, ale vzhľadom k zrozumiteľnosti skapitalizoval všetko priznané výživné, pretože v čase rozhodovania či už okresného súdu a najmä krajského súdu, dávky priznaného manželského výživného bolo možné skapitalizovať. Znamená to, že celková výška priznaného manželského výživného sa nezmenila a tak ako okresný súd aj krajský súd umožnil splatiť dlžné výživné odporcovi v 30 € mesačných splátkach.

Prvá splátka sa stane zročnou v mesiaci, kedy bude rozhodnutie odvolacieho súdu doručené navrhovateľovi. Tak ako okresný súd aj krajský súd určil, že v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky, stratí odporca výhodu splátok.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.